



## Trusselsniveau for introduktion af afrikansk svinepest (ASF) til Danmark ved fund i tamsvin i Landkreis Emmendingen pr. 30. maj 2022

### Trusselsvurdering:

Der er et udbrud af afrikansk svinepest (ASF) i en lille besætning med udegående grise i Landkreis Emmendingen, 6 km fra den fransk-tyske landegrænse og ca. 500 km fra det nærmeste ASF vildsvin, der tidligere er fundet i Sachsen-regionen i det østlige Tyskland. Der er ikke tidligere påvist ASF i den vestlige del af Tyskland.

Fødevarestyrelsen vurderer fortsat, at den samlede risiko for introduktion af smitte med ASF til danske grisebesætninger på baggrund af dette fund i vildsvin i Tyskland er **meget lav**.

For at opretholde det meget lave risikoniveau for overførsel af smitte til danske grisebesætninger gør Fødevarestyrelsen opmærksom på følgende regler:

- Transportmidler, der har transporteret grise i udlandet, skal rengøres og desinficeres efter aflæsning af grise.
- Grise må ikke fodres med madaffald.

Desuden anbefaler Fødevarestyrelsen, at man venter 48 timer, før man kommer i danske besætninger, efter at man har været i kontakt med landbrugsdyr i udlandet, for at udelukke, at man medbringer dyresygdomme til Danmark.

Fødevarestyrelsen anbefaler også, at man er særligt opmærksom på ikke at hjembringe smitte via udstyr inkl. tøj, skydestok, våben, støvler, jagthund, kød og jagttrofær til Danmark, hvis man har været på jagt i udlandet.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Tyskland og vurderer løbende, om der er behov for opdatering af trusselsvurderingen.

## Rapid risk assessment for Denmark, in relation to the African swine fever (ASF) finding in wild boar in Landkreis Emmendingen in Germany, per May 30, 2022.

### Rapid risk assessment:

Germany has reported an outbreak of ASF in a small holding of outdoor pigs in the Landkreis Emmendingen, 6 km from the French-German land-border, and ca. 500 km from the closest wild boar found infected with ASF in Sachsen region in the eastern part of Germany.

The Danish Veterinary and Food Administration assesses that the risk of introduction of ASF into Danish pig herds, despite the new finding, remains **very low**.

In order to maintain the very low level of risk of introduction of infection to Danish pig herds, the Danish Veterinary and Food Administration points out the following rules:

- Transport equipment that has transported pigs abroad require cleaning and disinfecting after the unloading of pigs.
- It is prohibited to feed food waste to pigs.

In addition, the Danish Veterinary and Food Administration recommends that, prior to a visit to a livestock farm, one should not have been in contact with farm animals abroad within the past 48 hours, to prevent the introduction of animal diseases from abroad.

The Danish Veterinary and Food Administration also recommends that you pay particular attention not to bring the infection via equipment incl. clothing, shooting (stable) stick, weapons, boots, hunting dogs, meat and hunting trophies to Denmark if you have been hunting abroad.

The Danish Veterinary and Food Administration is monitoring the situation in Germany and is constantly assessing whether there is a need to update the assessment.

## Baggrund

ASF er en smitsom virussygdom, som kan ramme alle racer og aldersgrupper af grise, inklusive vildsvin, vortesvin og andre afrikanske vildsvinearter. ASF kan ikke smitte til mennesker, og kontakt med smittede dyr udgør således ikke nogen sundhedsmæssig risiko for mennesker.

ASF virus er meget modstandsdygtig og stabil i grisekroppe, kadavere, fersk kød og nogle grisekødsprodukter. Virus kan overleve op til 9 måneder i forarbejdede fødevarer som fx pølser. Varmebehandling ved en temperatur over 70 °C i mindst 30 min. ødelægger virus. Virus udskilles bl.a. via blod og fæces og kan overleve længe i disse.

Virus kan spredes ved direkte kontakt mellem syge og raske grise, herunder vildsvin. Smitten overføres ved kontakt med blod, fæces, væv og sekreter fra smittede grise.

Smitten kan også overføres indirekte via fodring af grise med virusholdige fødevarer eller køkken- og madaffald. Smitte kan også overføres indirekte via foder, vand, strøelse, køretøjer, landbrugsudstyr, tøj og fodtøj kontamineret med husdyrgødning.

Sygdommen spredes vestpå i EU primært med vildsvin, men de store spring i sygdommens udbredelse skyldes menneskelig aktivitet, hvor mennesker har medbragt inficeret kød, som er blevet ædt af grise eller vildsvin.

I Afrika forekommer infektionen i vildtlevende grise, der er modstandsdygtige over for sygdommen. De vildtlevende grise udgør en stor smittefare over for tamgrisene, der kan smittes enten direkte eller indirekte via bid fra bløde flåter, der er inficeret med virusset.

Sygdommen har siden 2014 spredt sig fra Hviderusland til flere EU-lande og findes i dag i Bulgarien, Estland, Grækenland, Letland, Litauen, Polen, Tyskland, Ungarn, Rumænien, Slovakiet og Italien, hvor ASF har forekommet endemisk på Sardinien siden 1978. Derudover er ASF til stede i flere nabolande til EU og findes i dag i Moldova, Nordmakedonien, Rusland, Serbien og Ukraine.

Hvis ASF kommer til Danmark, får det store økonomiske konsekvenser for landbruget, for dansk eksport, for beskæftigelsesmulighederne i fødevarerektoren og dermed for samfundsøkonomien.

## Nuværende situation: Tyskland

De tyske veterinærmyndigheder informerede den 26. maj 2022 EU Kommissionen om udbrud af ASF i en fritgående grisebesætning i Landkreis Emmendingen. Der er ikke fundet ASF i vildsvin i dette område (Figur 1).

Dette nye ASF-udbrud i fritgående grise er fundet i et nyt område, der skal inkluderes i annex II, i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/605 af 7. april 2021 om særlige foranstaltninger til bekæmpelse af afrikansk svinepest.

Tabel 1 viser antallet af smittede grisebesætninger i 2021 i EU, Moldova, Nordmakedonien, Serbien og Ukraine. Tabel 2 viser antallet af smittede vildsvin i 2021 i EU, Moldova, Nordmakedonien, Serbien og Ukraine.

**Tabel 1. Afrikansk svinepest (ASF) rapporteret i tamgrise i EU, Moldova, Nordmakedonien, Serbien og Ukraine fra januar til maj 2022.**

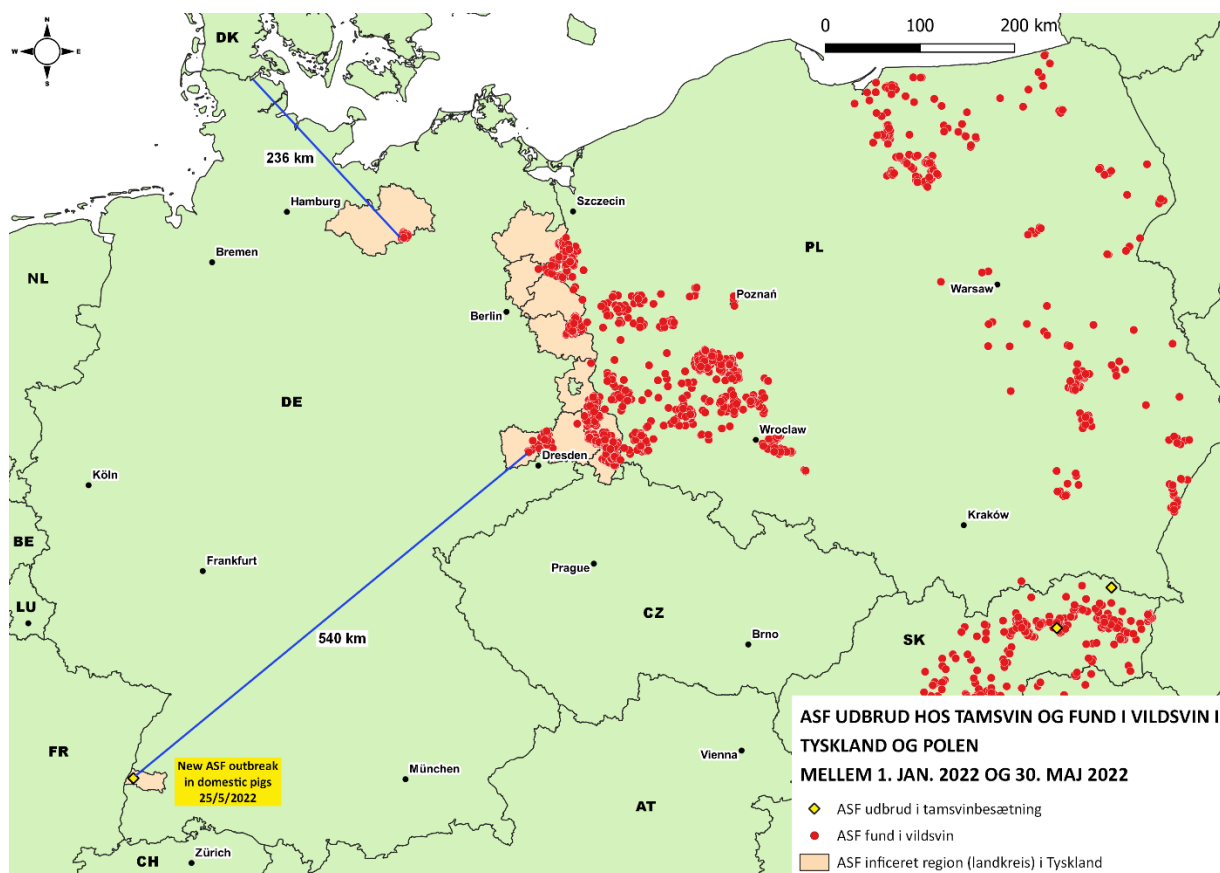
Land	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Total
BULGARIEN	2	0	0	0	0	2
MOLDOVA	1	0	0	0	2	3
NORDMAKEDONIEN	1	0	0	0	0	1
RUMÆNIEN	40	44	30	24	14	152
SERBIEN	11	0	0	0	0	11
SLOVAKIET	1	0	0	0	1	2
TYSKLAND	0	0	0	0	1	1
UKRAINE	0	1	0	0	0	1
<b>Total</b>	<b>56</b>	<b>45</b>	<b>30</b>	<b>24</b>	<b>18</b>	<b>173</b>

For tamgrise er angivet: antal smittede besætninger. Kilde: ADIS 30-05-2022.

**Tabel 2. Afrikansk svinepest (ASF) rapporteret i vildsvin i EU, Moldova, Nordmakedonien, Serbien og Ukraine fra januar til maj 2022.**

Land	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Total
BULGARIEN	95	23	5	4	2	129
ESTLAND	14	7	1	1	0	23
ITALIEN	31	18	34	25	41	149
LETLAND	79	56	53	20	29	237
LITAUEN	24	25	34	13	20	116
MOLDOVA	0	2	0	0	0	2
NORDMAKEDONIEN	0	0	2	0	0	2
POLEN	325	268	228	101	114	1036
RUMÆNIEN	125	66	40	28	29	288
SERBIEN	28	4	0	0	0	32
SLOVAKIET	81	76	65	52	52	326
TYSKLAND	181	213	187	140	82	803
UKRAINE	1	1	0	0	0	2
UNGARN	54	54	108	67	48	331
<b>Total</b>	<b>1038</b>	<b>813</b>	<b>757</b>	<b>451</b>	<b>417</b>	<b>3476</b>

For vildsvin er angivet: antal smittede dyr. Kilde: ADIS 30-05-2022.



**Figur 1. Kort med ASF fundet hos vildsvin og ASF-udbrud hos tamgrise i regioner i Tyskland og Polen.**

I figur 1 er tyske regioner med fund af vildsvin inficeret med ASF eller ASF-udbrud hos tamgrise markeret med orange. Placeringen af fund af vildsvin med ASF er markeret med rødt, og de inficerede tamgrisebesætninger er markeret med de gule firkanter.

## Vurdering

Det nye udbrud har betydning for to ASF smitteveje til Danmark fra Tyskland: 1) smittede vildsvin og 2) handel med grise og/eller tomme transportvogne,

### 1) Smitteintroduktion via vildsvin

Ingen ASF-smittede vildsvin er blevet identificeret i det vestlige Tyskland, selvom man har øget overvågningen i området. Derfor fastholdes vurderingen af smitteintroduktionen til DK via vildsvin til meget lav som beskrevet i den tidligere [trusselvurdering fra 26-11-2021](#).

Da smittede vildsvin nu findes længere med vest og nord i Tyskland, åbnes muligheden for, at jægere og naturnydere kan hjemtage virus på tøj og udstyr. Da Danmark ikke har vildsvin i naturen, vurderes risikoen for videre smitte i Danmark via denne rute som meget lav. Man bør dog undgå, at udstyr og sko m.m., der har været i de berørte regioner, kommer i kontakt med griseopdræt.

Risikoen for smitte fra tyske vildsvin til Danmark vurderes til meget lav.

## 2) **Smitteintroduktion via transport og grisehandel.**

Smitte kan indføres fra Landkreis Emmendingen, i Tyskland til Danmark enten via smittede levende grise, sæd eller via grisetransporter, der kommer tomme til Danmark fra inficerede områder. Risikoperioden er dateret tilbage til 1. januar 2022.

Der har ikke været leverancer af grise fra Tyskland til Danmark mellem 1. januar og 31. maj 2021, så risikoen for indførsel via levende smittede grise er vurderet til at være ubetydelig.

Der er i perioden identificeret 244 forsendelser af ornesæd fra Tyskland til Danmark, men ikke fra Landkreis Emmendingen eller fra enhver anden inficeret region i Tyskland, så risikoen for indførsel via ornesæd er vurderet til at være ubetydelig.

I perioden er der registreret 5614 leverancer af grise fra Danmark til Tyskland, men ingen er aflæst i Landkreis Emmendingen.

Ifølge EU-reglerne skal transportbiler til klovbærende dyr rengøres og desinficeres umiddelbart efter enhver transport af klovbærende dyr. For yderligere at reducere risikoen for at få smitte til Danmark har erhvervet en branchekode, DANISH transportstandard, som omfatter ekstra vask og desinfektion ved den dansk-tyske grænse, inden transportmidlerne kommer ind i Danmark samt karantæneperioder. Europa er delt op i risikozoner med tilhørende beskyttelsesstandarder. Emmendingen regionen ligger nu i sort zone, hvilket betyder, at transport fra dette område, i henhold til DANISH transportstandard, først kan transportere dyr i Danmark 7 dage efter vask og desinfektion<sup>1</sup>.

Fødevarestyrelsen vurderer fortsat, at risikoen for introduktion af ASF til Danmark er **meget lav** på baggrund af følgende:

1. Den smittede fritgående grisebesætning findes i et område uden store veje, der fører direkte til danske grænser.
2. Der har ikke været leverancer af grise fra Tyskland til Danmark siden 1. januar.
3. Danmark har ikke modtaget ornesæd fra de inficerede regioner i Tyskland i den undersøgte periode.
4. Fra Danmark har der været ikke leveringer til Landkreis Emmendingen siden 1. januar 2022.
5. Ifølge EU-reglerne skal transportmidler (lastbiler) til klovbærende dyr rengøres og desinficeres umiddelbart efter enhver transport af klovbærende dyr. For yderligere at reducere risikoen for at få smitte til Danmark, har erhvervet en branchekode, DANISH transportstandard, som omfatter ekstra vask og desinfektion ved den dansk-tyske grænse, inden transportmidlerne kommer ind i Danmark. I henhold til standarden bør alle transportere, der har været i en sort region, vente yderligere 7 dage, inden de igen kan fragte dyr i Danmark. Det er

---

<sup>1</sup> [Transportstandard \(svineproduktion.dk\)](https://www.fvst.dk/transportstandard)

landmandens opgave at have en smittebeskyttelsesplan, der blandt andet indeholder kontrol af, at transportørerne overholder disse krav, inden de får adgang til besætningen.

For at imødegå risikoen for, at ASF bliver introduceret til Danmark, blev der i 2018 indgået en politisk aftale om en styrket indsats mod ASF i Danmark. Aftalen består af en række tiltag, herunder etablering af et vildsvinehegn langs den dansk/tyske grænse, der tilsammen reducerer risikoen for, at ASF spreder sig til Danmark. Tiltagene er samlet i veterinære indsatser og indsatser til udryddelse af vildsvin i Danmark. Nedenstående indsatser er allerede iværksat.

#### Veterinære indsatser mod ASF

- Lovændring vedr. skærpelse af bødeniveauet ift. lovovertrædelser, som har relation til smitterisiko for ASF og andre alvorlige husdyrsygdomme
- Styrkelse af det veterinære beredskab
- Opsætning af skilte på rastesteder
- Intensivering af informationskampagne ift. smittebeskyttelse og madaffald
- Rådgivning til frilandsbesætning om smitterisiko fra madaffald

#### Indsats vedrørende udryddelse af vildsvin i den danske natur

- Etablering af vildsvinehegn ved den dansk/tyske grænse
- Ændring af vildtskadebekendtgørelsen ift. øget regulering af vildsvin
- Øget overvågning i vildsvinepopulationen og gratis undersøgelser af nedskudte vildsvin i Danmark for husdyrsygdomme
- Intensiveret indsats i Sønderjylland på statens arealer og på private arealer
- Faglig opgradering af schweissregisteret
- Styrket samarbejde med Danmarks Jægerforbund
- Jagtlejekontrakter

## Anbefalinger

Fødevarestyrelsen kommunikerer jævnligt med griseproducenterne med henblik på at minimere risikoen for at personer, der kommer fra Østeuropa og arbejder i danske grisebesætninger medbringer ASF smitte. Direkte anbefalinger kan findes på her under 'Særligt til medarbejdere' [Afrikansk svinepest - udviklingen i Europa](#)

Fødevarestyrelsen anbefaler, at man ikke har været i kontakt med landbrugsdyr i udlandet inden for de seneste 48 timer, hvis man vil besøge et dansk husdyrbrug. Læs mere om smittebeskyttelse ved besøg i husdyrbrug på Fødevarestyrelsens hjemmeside: [Vejledning om smittebeskyttelse ved besøg i husdyrbrug](#)

Da ASF kan smitte via fødevarer, anbefaler Fødevarestyrelsen, at man ikke medbringer fødevarer fra områder, hvor der er aktive sygdomsudbrud. Listen over områder opdateres jævnligt og findes på hjemmesiden: [Privat ind- og udførsel af fødevarer](#)

Hvis man skal på jagt i udlandet, bør man orientere sig om, hvor der er konstateret ASF, så man kan tage forholdsregler mod at tage smitte med hjem. Find Fødevarestyrelsens fakta ark til jægere her under "Særligt til jægere": [Information til jægere om afrikansk svinepest](#)

## Seneste udbrud i Danmark

Der har aldrig været konstateret udbrud af afrikansk svinepest i Danmark.

## Referencer

26-5-2022 Germany-ASF.DP – ADIS Outbreak DE-ASF-2022-00849 - Primary disease notification.

FVST. Trusselvurdering for ASF pr. 26-11-2021 i Tyskland. 2021. [https://www.foedevarestyrelsen.dk/Nyheder/Nyhedsbreve/Sider/Trusselvurdering\\_for\\_ASF\\_pr.\\_26-11-2021\\_Tyskland.aspx](https://www.foedevarestyrelsen.dk/Nyheder/Nyhedsbreve/Sider/Trusselvurdering_for_ASF_pr._26-11-2021_Tyskland.aspx)